

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้ จะนำเสนอขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

- 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดกรอบและแนวคิดในการวิจัย
- 3) กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัย
- 4) ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- 5) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 6) สร้างเครื่องมือในการวิจัย เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข
- 7) ทดลองและปรับปรุงเครื่องมือ
- 8) เก็บรวบรวมข้อมูล
- 9) วิเคราะห์ข้อมูล
- 10) สรุปและรายงานผลการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2539 จำนวน 839 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารโรงเรียน ที่สุ่มมาจากประชากรโดยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากตาราง R.V. Krejcie และ D.W. Morgan (อ้างถึงใน ประยูร อาษานาม, 2534) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 265 คน สำหรับวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ตามสัดส่วนของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอ / กิ่งอำเภอต่าง ๆ แล้วนำรายชื่อโรงเรียนประถมศึกษาทั้งหมดของแต่ละอำเภอ/กิ่งอำเภอ มาจับสลากให้ได้จำนวนตามสัดส่วนที่คำนวณได้ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แสดงได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี
ปีการศึกษา 2539

ที่	ชื่ออำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวน	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1.	เมืองอุดรธานี	121	38
2.	กุมภวาปี	93	29
3.	น้ำโสม	30	10
4.	นาูง	17	5
5.	บ้านดุง	72	23
6.	บ้านผือ	73	23
7.	เพ็ญ	72	23
8.	ศรีธาตุ	40	13
9.	หนองวัวซอ	31	10
10.	หนองหาน	77	24
11.	กุँแก้ว	17	5
12.	พิบูลย์รักษ์	16	5
13.	กุดจับ	41	13
14.	โนนสะอาด	34	11
15.	วังสามหมอ	28	9
16.	สร้างคอม	22	7
17.	ทุ่งฝน	15	5
18.	ไชยวาน	23	7
19.	หนองแสง	17	5
รวม		839	265

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากแบบสอบถามงานวิจัยของสังคม แก้วทาสี (2531) เรื่อง สถานภาพการวางแผนและการบริหารแผนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม และแบบสอบถามงานวิจัยของ สุเร้ง ภิรมย์ศรี (2536) เรื่อง การวางแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ที่มีต่อการวางแผนปฏิบัติการในโรงเรียนประถมศึกษา โดยสอบถามเกี่ยวกับการจัดปัจจัยเบื้องต้นในการวางแผนและขั้นตอนในการวางแผนปฏิบัติการประจำปี จำนวน 47 ข้อ แต่ละข้อคำถามให้ตอบเป็น 2 ด้าน คือ ด้านความคาดหวังให้มีการปฏิบัติ และด้านการปฏิบัติจริง คำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังนี้

- 5 หมายความว่า มีความคาดหวังหรือมีการปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายความว่า มีความคาดหวังหรือมีการปฏิบัติมาก
- 3 หมายความว่า มีความคาดหวังหรือมีการปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายความว่า มีความคาดหวังหรือมีการปฏิบัติน้อย
- 1 หมายความว่า มีความคาดหวังหรือมีการปฏิบัติน้อยที่สุด

2) การสร้างเครื่องมือ

(1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

(2) กำหนดกรอบแนวคิด และขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

(3) สร้างแบบสอบถาม ตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(4) เสนอร่างแบบสอบถามต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงในด้านเนื้อหา(Content validity) ด้านโครงสร้าง(Construct

validity) รูปแบบของแบบสอบถาม (Format) และการใช้ภาษา (Wording) ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ พร้อมนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทราบ

(5) ปรับปรุงแบบสอบถาม ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3) การหาคุณภาพของเครื่องมือ

(1) นำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู ซึ่งไม่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

(2) นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาตรวจสอบวิเคราะห์ หาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Reliability) โดยวิธีของครอนบาช (Cronbach) ผลปรากฏว่า ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ 0.978

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ตามลำดับดังนี้

1) ส่งหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

2) ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บข้อมูลไปส่งให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอต่างๆ ช่วยดำเนินการแจกแบบสอบถามในวันประชุมผู้บริหารโรงเรียน ประจำเดือน กรกฎาคม 2539 พร้อมทั้งเก็บแบบสอบถามคืน

3) ผู้วิจัยไปเก็บแบบสอบถาม จากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ตามกำหนดเวลาที่นัดหมายไว้

4) ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุดภายหลังเก็บข้อมูล ปรากฏว่าแบบสอบถามที่ส่งไป 265 ชุด ได้รับคืนเป็นฉบับสมบูรณ์จำนวน 265 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) สถิติที่ใช้ในการวิจัย

- (1) หาค่าร้อยละ (Percentage)
- (2) หาค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic mean)
- (3) หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
- (4) ทดสอบความแตกต่าง ของค่ามัชฌิมเลขคณิต ระหว่างความคาดหวังให้มีการปฏิบัติกับการปฏิบัติจริงโดยใช้ t-test แบบ Correlated sample

2) การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ได้ครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ไปวิเคราะห์โดยใช้เครื่องมือโครคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

(1) ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 นำมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

(2) ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 นำไปหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิต โดยใช้ t-test แบบ Correlated sample เปรียบเทียบการแปลผลค่ามัชฌิมเลขคณิต รายข้อรายคำ และในภาพรวม ใช้เกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535)

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีความคาดหวังหรือมีการปฏิบัติมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีความคาดหวังหรือมีการปฏิบัติมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีความคาดหวังหรือมีการปฏิบัติปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความคาดหวังหรือมีการปฏิบัติน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีความคาดหวังหรือมีการปฏิบัติน้อยที่สุด